

Classis Deventer

Kerkelijke zaken Markelo

In deze transcripties zijn hier en daar enkele hiaten door een combinatie van zeer oud schrift en vaag leesbaar en/of beschadigd papier

foto 99 en 100

22-04-1620.

Den ehrwürdigen gotheligen
wolgelerdten ende serr discreten
Tomas Rothaus, diener des
gotlicken woerds tot
Deventer, unsen insonders
gunstigen vrundt

Ehrwerdige ende welgelerdte
Sijn uns van huder handt geadvertert, datt die
kosterije tott Marckell solde wesen vacant
vermitz die gewesen koster t'selve voer diesen
hefft geresignirt. Daer sulx Wolter Splinter
als hebbende ius præsentationis unsen mitt-
burger Tonnis van Munstere daertoe genomnirdt
und dewiell die selve besher toe (i)dermaten
tegens uns ende anderen borgeren sich gedragen,
datt wij daeromm een sonderlingh gefallen
gehat hebben derhalven niet ver bij ? sijn
konnen, U Werd[en] bij diesen serr guetlicken
t'oversoecken datt den selven willen gelieven
onbeswaert toe wesen gemelten unsen
mittburger bij den classicale vergaderinge
den behulpelicke handt toe bieden ten einde
den selve mit den vurg[emelte] kosterschap moge werden
versiehn ende voer anderen den præferentie
geniete. Waer wij U W[erden] in dergelicke
ende veel hogere fellen wedderomme enege
wilfaerige vreundschaft ende welgestellige
diensten konnen bewiesen, sollen dartoe meer
als bereitwilligh werden befonden sulx
ende alles gudes tott U Werden uns ver-
sichernde befielen U W[erden] Gott almechtigh,
Uuth Lochum d. 22 aprilis 1620 (..)
Idertijtz guetwillige vrenden,
Burgemeester, schepen ende
raett der stadt Lochum

Op de achterkant van de brief is het wapen van de stad Lochem gedrukt, een omgewende (!) gekroonde leeuw (met een enkele, niet gekliefde staart!) omgeven met drie vijfbladen (quintefueulles; of het mispelbloemen zijn?) met de tekst (S[igillum] civitati?)s Lochemensis.

Seal at the top center of the page, surrounded by a decorative border. The seal features a central emblem, possibly a coat of arms or a religious symbol, within a circular frame. The paper is aged and shows some staining and wear.

Das ist ein Brief, den ich geschrieben habe
am 15ten Junij 1621
In der Stadt
Amsterdam

Seitdem ich in Amsterdam
bin, habe ich mich bemühet
zu sein, die Wissenschaften
zu fördern, und die
Künste zu erheben. Ich
habe auch viel Geld
ausgegeben, um die
Bibliothek zu vergrößern,
und die Schulen zu
verbessern. Ich habe
auch viele Bücher
gekauft, und sie
den Leuten zu
lesen gegeben. Ich
habe auch viele
Menschen
gelehret, und
ihnen die
Wissenschaften
gelehret. Ich
habe auch
viele
Menschen
gelehret,
und ihnen
die
Wissenschaften
gelehret.

foto 101 en 102

29-04-1620.

Den ehrwerdigen well-
gelernten vromen distincten
m[eester] Thomas, prediger des
gotlichem wortz binnen der
statt Deventer mine goede vriend
Ehrwerdige wolgelerte vrome ser discrete heeren
ehrwere werden is kundich dat die koster tho Marck(elo)
die classe sich niet hefft willen submitteren noch
ondertekene het gene hem voergelecht wardt, ock daer
trotz gene tit begerdt, vindt tho huis komende sich
selvest afgedanckt, so hefft oik die predicant
tho Marckelo to manichmael oever hem geklagt
dat ehr mett hem ganz niet gedient waerr,
so hebbe ick uth vorverhaelde rede, die wille
inne vorvalderen va[n] oldesheer die kosterije ve(r)geven
hebben waer va[n] ick ock in possessie sin, enen
anderen eerlicken man mett namen Tonnis van Munster wesend nu borger binnen
Lochum, daer mett begiftiget ehr sall ock schoele
mett holden, dan ehr en goede handt tho schriben
hefft, begeere der halven vrontlich min heeren
willen hem examinere[n] unndt confirmiere[n] den
ehr reformierde religions is, ock in considerati(e)
neme[n] dat ehr va[n] ehrlichen luide[n] is unndt in de[n]
brant tho Lochum in groete[n] schaede[n] geraeden is,
(nb Op 6 april 1615 is Lochem door een grote stadsbrand getroffen)
ich maecke mij vest daer voer dat he so leven
sall dat niemant mett billickheit aver he[m] sall
klaegen. Ditt doende bevele u. e. werden in
schutz des almechtige[n], actum Oldenhaven de[n] 29 aprill anno 1620
Ehrwere G. werden denstwilliger vrontd Wolter Splinter

foto 103 en 104

04-07-1623.

Ehewurdiger Godtsaliger und wol-
gelerden Jacobo Revio dienaer des
Godtlichen wort yn den gemeinten
Jesu Christi tot Deventer mijnen
bemynden semplichen und broder yn Christu.
Ehewurdiger godtsaliger wolgelerder confrater Revi-
negest freuntliche grotenisse dainet dit an U E. wat
gestalt yck, als yck up woensdach van Deventer to
huss gekomen und van unsen schulten vorstahn hebbe
dat der official van Aldenzaell an de van Markell
geschreven, dat se luyden sollen komen, und yhre
edtgenodten anstellen, hebbe derwegen nodich geachtet

U E. sulchs to adverteren, schicke derwegen copia
aver, van so daen schrijve dat der official an de
van Markell gedaen und dat to dem ende, dat
de hern darut desto better konnen vorstah wat
der official van Aldenzaell vorhebbens ys. Met
entphelung Gods. Markell den 4 julii Ao 1623.
U E. freuntvilliger confrater Theodorus Schrunder
predicant tot Markell.

foto 105, 106, 107

03-08-1623.

Request an mijn

Heeren Gedeputijer-

den des Landtschaps

van Over Issell

.... Tobias sijn ordonnantie is gepasseert

.... als d...ste vergaderingh tot geheu....

.... Gedep. vertrocken.

Copia

Aen die wall Edele Erentfeste

Mogende Hoehachtbare walwijse

Voersichtighe Heeren, die Heeren

Gedeputierden deser landtschap

van Over Issell mijne gebiedende Heeren,

Vertoent ende geeft oetmoedelycken

met alle onderdanicheijdt ende reve-

rentie tho erkennen Thoenis van Munster

teghenwoordighe koster ende schoeldienaer

tot Marckelloe hoe dat suppliant

den tydt van drye jaeren verleden

paesschen alhier tot Marckelloe gere-

sideert ofte gewoent heeft ende

dat doer oersaecke des jamerlijcken

brantz van Lochum daer suppliantd

in den grondt is verdorven geworden.

Ende alhier oick tot Marckello in

eenen miserabelen ende poveren staet

geraden is. Ende dat doer oersake

dat suppliantd het solarium

nemptlycken 50 g. jaerlicx een tyt-

lanck niet en heeft genoten. Welcke

50 g jaerlicx suppliant het eerste

jaer van den zalighen rentmeijster
Georgeo Sticke ontfanghen heeft, ver-
meynende het naest volgende jaer tselve
wederomme als voeren te ontfanghen
welcke suppliant doemaels is van den
voers. rendtmeyster geweyghert is
geworden. Alzo dat suppliant nu
verleden paesschen resteert ende te
kort koemt twee jaeren. Alzo dat
suppliant met wijf ende kinderen
gebreck moet lyden ende niet en heft
etwas voer te bekomen. Suppliant
moet syne woninghe selfs huijren.
Ende daer en is niet eenen stuyver tot
die schoele inkoemende. Die kosterie en
heeft oick jaerlicx – als het all gere-
kendt wort – aver ghine 20 g.
jaerlicx inkoemende, daer hem sup-
pliant pleijn met wijf ende kinderen
op moet onthouden. Mijn Edele Hee-
ren Gedeputierden believe doch tselve
te considereren in wat eenen misera-
belen staet hie suppliant synen tyt
moet verslyten ende ten ende brenghen.
Sijn huys is hem kortz van die Grolsche
rijter geplondert, hem ten huysse uuet-
jagende ende voer eenen guesighen schelm
gescholden ende syn vrouwe ende kinderen
slaende ende met voeten stotende.
Suppliant is in die classicale verga-
deringhe angenomen alzo dat suppli-
ant well verseker miende jaerlicx
te ontfanghen. Nademaell oick die geeste-
lycke goederen alhier oick tot Marckell
van die Ed. Heeren Gedeputierden
verpachtet worden ende daerenbaven
oick onsen predicant gegasiert is.
Suppliant is goede luyde so hem lange
geborcht hebben veele schuldigh, so van
kost, klederen ende huysshuyr.
Biddende ende begerende van myn Ed. Mo.

Heeren Gedeputierden gantz demoedelycken alzo dat myn Ed. Heeren doch synen miserabelen staet wolden considereren dat doch suppliant eene generale ordonantie mochte bekoemen ende sijn achterstedige ende jaerlicxse solarium mochte weeten te kryghen welcke suppliant weet Godt rechte voert met wijf ende kinderen well groet van doen heft. Dit alles tot U mijn Ed. M. Heeren Gedeputierden ten besten vertrouwende.

Actum den 3 Augusti Anno 1623

Stilo antiquo. Sulcx doende.

Mea manu propria scripsi.

Wolter Splinter

Gerard de Gruiter

Richter

[in linkermarge]

Dije weduwe ende

Erffg. van den zalig.

Rentmr. Stecke

worden geordonneert

den supplianten van

den achterstandt

sijns solarii

te contenteren

twelcke haer

bij reeckenonge

sall valijderen.

Actum Swoll

den 6 Augusti

1623.

M. Alberts

Ter ordann. van den

Gedeputierden.

Roelinck

[einde tekst in linkermarge]

foto 119

circa 1624.

An de ed. erentveste hochachtbare
wolwyse end vorsychtige hern, de
Gedeputerden van Ridderschap und
Steden, dyser landtschap van Overijssell,
mijnen gunstigen gebeiden hern
vortoent end gyfft met aller underdanighthe ehr bedingen
to erkennen Theodorus Schrunderus, tegenwordigen
bedynaer dess evangeliï tot Markell, hoe dat he
supplt. wegen doetlichen afgangh Georgen Stycken
gewesene rentmester der klosteren Sibkeloe und
Albergen, als mede ontfanger der geistlichen guder
tot Markell noch etliche penninge (van drie
jare so up Martini vorschenen waren war van dat leste
jahr gewesen ys vorgangen Martini) ten achtsen is
als nemlich ungestelich hundert vier und negentich
guldens und diertein stuivers, versocht deswegen supplt.
an uw ed. e. dat hem moge geholpen werden dat hem
sijne resterende penninge moge bekommen und dat
mijnen [gebryd] andren hern wolle gross gunstichlich [beluve]
order to stellen waer supplt. anstahnde Michaelis
sijne pennynghe moge bekommen dan supplt. up
Michaelis ein vul jahr wederum vorschenen is.
Und dat als dan supplt. hynforder hebben und
geneyten moge alle halve jahren sin tractament als andere
predicanten in Sallandt, darmit supplt. deste
bequamliche myt sijn frow und kynderen moge
konnen leven.

Dit doende ... *rest manco*

foto 108

15-11-1625.

Wel Edele Erentveste wijse ende seer discrete heer landtdrost end
begeerlijcke dienst.... ydt dient dit schrijven omme U Edl. te adverteren
hoe dat den E. classis van Deventer voorgekomen .. hoe dat binnen Marckelen
een seecker antall van affgoderije soude [gerentebuterdt] worden welcker
[entsamt] ende Wolter Splinter aldaer residerende sich is weetende
sonder daer van een ... erkenninghe te doen derhalven ens belastet enen
sulc U Edl. ende versoecken dat U Edl. den obgemelten
hr. Splinter erlangen wilde te belasten dat sij dadelyc [voort...] en den
geneghen die sulx van outs gebeurt ofte die U Edl. daer toe sal ge-
authoriseerd hebben erkenninghe doe om alle synsten sal mog-
te vermijden dat al soe noch die affgoderie binnen Marckel [getengckelijd]
[geentinudeerdt] wordt ende weynich tot verhinderunghe derselve [goeventeert]
is, soe is oock ins vernietiget verhoert dat U Edl. believeen wilde, soe danighe
middelen daertoe aen te wenden waer door sulc affgoderhije verhindert worde,

komt oock ons klachtelijck voor hoe dat kunnen [boren] als oock uit obgemelten kerspel die inwoeners soe aldaer te betalen soe to enden neigene stellen te betalen, soo wel voor het eygen ende als oock van het voorleden dat inkomsten van den richter Rammelman gelijk sulx ende den die E. classis hij believe soe schuldich tot betalungetot andere [catanghe] van soe danighe [amque]erkenninghe ten onthouden, op dat dey opgemelten behoerlichstedoet totmoet geraden sijnde mocht [sij] beide [geniezen] wijders al soe notoor is hoe dat is voornamelijck binnen Delden die kercken inwendich soe ... met kisten besettet binnen dat die toehoorders geen ... doen op die gemelte kisten en hebben vertwijffeldt die ed. classis niet ofte U Edl. sal sulx door behoerlijcke middelen te remede enen bevlijtighen. Voorts hoe die schoolmesteren op die platelande evenwel plaetschen inerlijx hebben genooten die summa van 50 guldens tot hun tractamendt ende sulx den schoolmester tot Almeloe tot noch toe niet genoten en heeft soude sijn vrundtlijck versoeck [tyn] dat sulx geen mochte mede vergundt worden. Versoeckt derhalve sijndt halve die E. classis door ons dat U Edl. believeen wilde sijn persoon gerecommendeert houden ende sijn versoeck die Ed. mog. Heeren Gedeputeerden voor te dragen. Wij vertwijffelen niet ofte U Edl. sal in alles wie hier is versocht wort ons die behulpelijcke hlandt bieden waer wij weder U Edl. mochten dienstich wesen, sullen wij altijd bereydt bevonden worden hier mede U Edl. de beschutzung des Almachtigen bevonden thoe Uuit Deventer den 15 novembris ao. 1625.
U Edl. dienstwillighen Jacobus Remius Joes ab Akkemade

foto 111

17-11-1625.

Aen [den] drost va[n] Twente

Weled. etc.

Na dato van desen ingelegten? is bij mij gecomen de moed[er] va[n] sal[iger]? [Joannes] Hardenac claren[de] dat de[n] richt[er] [Johan] Ram[m]elma[n] de opcomsten van hem ¼ jaers daer Hardenac is gestorven is en[de] 'twelc haer volge[n]s ordre van [den] Ed. Mo. h[eere]n gedep[uteerden] stont te ont... (=ontfangen?) gerichtelijc h[em] doen beslaen der bedde. U Weled. gelieve 'tselve als ooc hem v(er)hu(er)den?? van [den] betal[inghe] des schoolm[eeste]rs te remedieren op dat? de arme luijden? hem hare? mogen vrijs[tell]en waer aen ... willen[de] t... -tellen bevele U Weled. in [den] bescherm[...]. Go(d...)
Datum Dev[enter] den 17 nov[ember] 1625
U Weled.
J.[acobus] R.[evius]

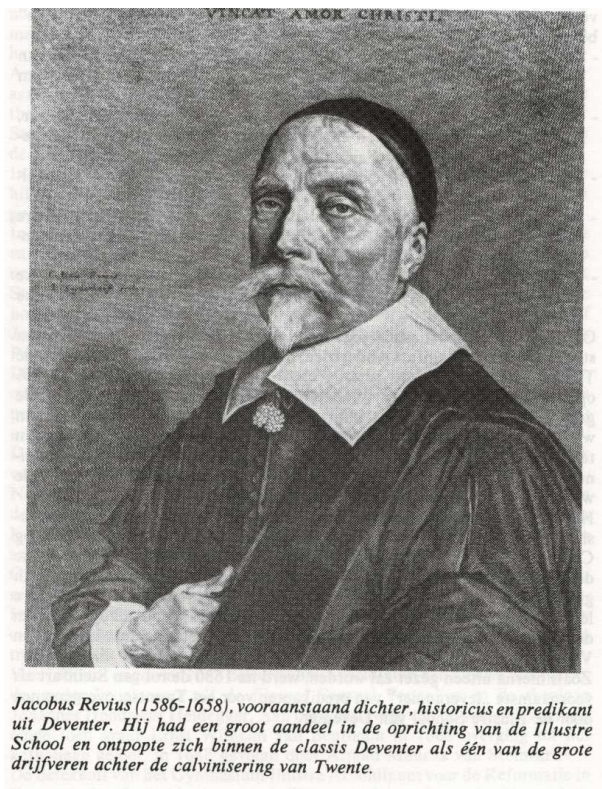

foto 112 en 113

20-11-1625.

Ehewurdigen godtsaligen anders-
tigen und wolgelerden, den
semplichen broderen dess classis
van Deventer, mijne bemynde
mede broderen yn Christo Jesu.

Ehewurdige godtsalige anderstige und wolgelerde
mede brodere yn christo Jesu ick twijvele rycht
ydt synnen etlyche van euch yn de ehewurdige vorgade-
ringe dan wol bewust nu dat Godt Almechtych
mij mit ene kranckheyt heft heym gesucht ein
maent oder vif wecken dat yck doetlich kranck
gewesen, und mijnen deynst nycht hadde kunnen
vorrichten, hadde averst mijnen schoelmeister ut
die postillen laten vorlesen die gemeente dat
evangelium und ein sondach heft unse broder to
Holten Redemanus vor mij geprediget, nu averst heft sych Godt
Almechtich weder aver mij erbarmet, und mij
so vyll gesundtheyt gegeven dat yck nu twe sondage
wedder geprediget, byn averst noch leder nycht
ten fullen wedderum gesundt dat yck reysen kan
yn dysem wynter wedder dan yck befurichte mij
ydt mochte my gaen, als ydt alsoe rytlen gegaen, dat
yck mochte wedderum yn de avanckheyt fasten

Bydden deswege[n] de ehrwürdige vorgaderinge
wolle mij vor dyt maell geexcuseert hebben,
yck wunschede woll van grunde in jares harte
dat ydt also met mij geschapen, dat yck de ehewur-
dige vorgaderinge konde yn egter person
bij wohnen wat averst yn de ehewurdige vor-
gaderinge wyrdt besluten denselbigen
wyll yck mij gerne onderwerpen und so vyll mij
mogelick is, dat selbige achterfolgen. Markell
den 20 november Ao 1625.
[ew wtt] ehewurden mede broder
Theodorus Schrunder.

foto 117

21-09-1637.

Also mij ondergeschr. verwalter des drostamp
Twente verdoent ende geremonstert is seckere
beropinge des Erw. classis van Deventer op
die persohn van Joanne Tremperu om den vace-
renden predickstoel tott Marckell wederom toe
sollen becleden met versoeck dat ick deshalve
beroepinge wilde approberen, so ist dan dat ick
op het versoeck met goede deliberatie den vorschr.
Joanne Tremperu in fidereige beroepinge ampts-
halven hebbe geratificeert en geapprobeert gelick
ick rectificere ende approbere krafft deses bevat
de den in... hem ... vor te sollen
in komen ende allergunste ende bevorde-
ringe toe bewijsen ... den ende
emolumenten tot die pastorie ... sonde-
ringe herderonge tot manelijcken
toe sullen laeten genieten, gegeven min
handt ende p... op den Eversberch
den 21 septembris Anno 1637
Adam van Heerdt ten Eversberch
verwalter des Drostamp Twente ende
Haecxbergen

foto 118

21-09-1637.

Die E. classis van Deventer in die vrese dess heeren
binnen Deventer vergadert den 5 7bris 1633 gesien
hebbende ende gelastet op hett eerstlijck versoeck der
forderlicke guetheeren ende ingesetenen van Marckel
tegenworde dat die E. classis gelieven wilde sorge toe
draegen, dat haer Gemente weder met na ordinarissen
[lanrane] ens Goddelicken wordes moegen worden war sin

tot welcken einde sij ene classis hebben gepresentirt
den Erw. walgelerden ende Godtsaligen D[om] Johan-
nem Tremperu tegenwordich in die publice bedieninge
der Latinschen schole bynnen Deventer instentelicken
en houdende dat sin E. persoen haer van den classis
vernoemt moeste worden eene karcklijcken beropen
finde moesten haer toegesonden worden die E classis
niet mar weigerende stichtinge van gendes
karcke ende gin minste hebbende tot
lasten stonde haste tot den ordinaris ... tot Marckel
beropen naer berompt mits desen den D[om] Johannem
Tremperu voorn. omme nae die geven
die gemente tot Marckel met die predicatie ens
H. evangeli uytdielinge der H. sacramenten
ende oefeninge ene karcklijcke disciplen van de
diensten tot het herders ampt behoerende toe versorgen
vastelicken worde ... hij sich selfs in desen sijnne dienst sal dragen en
eene daer die E. ... goedes bavenricht die gemente ...
stichtet ende sinne also sinne toehoorenden gelichiet sall
bevordert worden ock niet tinivelande oft alle die haer
daer gelegen is sullen D. Joh. Tremperu versederen
vastelicken ende sielen herder erkennen op
ende aennemende ende all behulpelicken handtreikinge we-
sen belastende en rechtens wel ertestlick D. Joh. Tremp. hier
van die behoerlicke approbatie van den weled heere
verwalter te versoecken gederen ende gestalt ughost
onses classis binnen Rissen den 21 7bris 1637
Jodocus Ekelius classis dep
en absentis dni deputati classis Joannis ab Alkemade
Justing Havenbergius pastor Rissen

foto 17, 18 en 19
25-07-1639.

Eerwurdige andachtige vrome und wol-
geleerde gunstige herr und vrundt Tychlere.
Alsoe wij dragen den amptz halven vorr eeniger dagen, twie
vuit onseren schoeff ende hadden doen afsenden, umb
sich op Deventer aldaer te besorgen en te sisteeren voer een
Ehrw synodo en classis in saecke van de befor-
deringe eens oprichtigen [langens] predicantz tot Vyssen.
Ende weders verstaen hebbende dat onse twie affgesante
Gecommitteerden haer stemme ofte voorslach eerst hadden
gedaen en gegeven opte beide [supplianten] tot Batmen en
Marculoe, als Wedeus en Tremperus als oick noch ten desen
op eener tot Deventer Peell genant ende daer se die
van Batmen sich solde hebben geexcuseert, solcx datt
mehrendeels de saecke a parte nae blijven hangende

op den voorgeslagenen dnum Tremperum tot Marckell.
In voegen dat oick onse affgesanten in haer wedercomst
niet ondergelaten hebben den voorseiden Tremperum darop
t' gaen besorchen en an to spreken umb desselffs gne-
de meeninge en interotion te vernemen, die welcke voer
haerluiden daerop nae geholdene communicatie ten absolute
andtwordt gegeven dat soe wannehr zijn Ehrw.
vande van Rijssen, als hoc casu hebbende jus presentandi
tot eenen predicant worde angesocht en begeert ende dat
hij dien volgens nae behoir van een Ehrw. classi dar to
wettelichen beroepen en geaprobeert worde, dat hyr sich
als tan geene dar toe solde begeeren into vallen welck
rapport alsoe bij ons rijpelich vermoegen en geexamineert
zijnde, dae hebben wij voorts niet leedich gestaen, sondern
onse gesworen Gemeinte daerop datelick voer
ons bescheiden ende haerluiden die continentie en geschapen-
heidt der saecken grondelinge geproxoneert. Mitzgaders noch
guetgefunden het gemeene corpus onser gemeene borgerye
doer alle die respectiestere an to seggen en
..... umb gelijkfals haer stemmen en genoell
hier op aver to geven dewelcke ter stondt wederumb
[i onende] hebben tot bestendig rappoort ingebracht
als dat alle Rotten en gemeene borgeren mitten
vorschr. voorgeslagenen Trempero als desselven sermoon
... predicatie verscheidentlick angehoort hebbende well
aen of en wurdich waren. Ende dat sij desfals ghene
anderen versochten noch begeerden. Soe hebben wij ge-
lyckfals met gueder eenicheidt en eendracht onse stemmen
en vota opten voorseiden dnum Tremperum ten eenenmaell
geconsereert. Niet anders versouckende noch begeerende
dan dat een Ehrw. classis (ipso mandato honorabili
officio) offte haer E. Gecommitteerden sonder wider
tram gelieven willen den gerecommandeerd Tremperum
tot een leraer der Rijssener kercken t' accxpteeren
ende dat op hem ten alderspoedich aen wettelicke buir-
nen van Beroepinge moegen affgevonden werden
dan die saecke ghien wider vuitstell doet veriechten
dess alsoe t' sullen geschieden. Wij gentzelick niet en
willen twifelen ende hebben tot waere orcondt
van desen iegenwordige loco procurationis met onser gemeenen
stadt zegell beurstiget en doer onseren secretarys
laten teickenen, hetwelcke alsoe geschien in curia nra
[presensi?] opten 25 july 1639.
..... Maoistratus I
..torum ibidem
..... camp secrety juratus in
fidem sab....